

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №4
З курсу “Дискретна математика ”

Виконав:
ст.гр. КН-110
Крушельницький Юрій
Викладач:
Мельникова Н.І.

Львів – 2018

Лабораторна робота № 4.

Тема: Основні операції над графами. Знаходження остова мінімальної ваги за алгоритмом Пріма-Краскала.

Мета роботи: набуття практичних вмінь та навичок з використання алгоритмів Пріма і Краскала.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ ТА ПРИКЛАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ

Теорія графів дає простий, доступний і потужний інструмент побудови моделей прикладних задач, є ефективним засобом формалізації сучасних інженерних і наукових задач у різних областях знань.

Графом G називається пара множин $[V, E]$, де V – множина вершин, перенумерованих числами $1, 2, \dots, n$; $V \subseteq \mathbb{N}$; E – множина упорядкованих або неупорядкованих пар $e = (v', v'')$, $v' \in V$, $v'' \in V$, називаних дугами або ребрами, $E = \{e\}$. При цьому не має примусового значення, як вершини розташовані в просторі або площині і які конфігурації мають ребра. Неорієнтованим графом G називається граф у якого ребра не мають напрямку. Такі ребра описуються неупорядкованою парою (v', v'') .

Орієнтований граф (орграф) – це граф ребра якого мають напрямок та можуть бути описані упорядкованою парою (v', v'') . Упорядковане ребро називають дугою. Граф є змішаним, якщо наряду з орієнтованими ребрами (дугами) є також і неорієнтовані. При розв'язку задач змішаний граф зводиться до орграфа. Кратними (паралельними) називаються ребра, які зв'язують одні і ті ж вершини. Якщо ребро виходить та й входить у дну і ту саму вершину, то таке ребро називається петлею. Мультиграф – граф, який має кратні ребра. Псевдограф – граф, який має петлі. Простий граф – граф, який не має кратних ребер та петель. Будь яке ребро e інцидентно двом вершинам (v', v'') , які воно з'єднує. У свою чергу вершини (v', v'') інцидентні до ребра e . Дві вершини (v', v'') називають суміжними, якщо вони належать до одного й того самого ребра e , і несуміжні у протилежному випадку. Два ребра називають суміжними, якщо вони мають спільну вершину.

Відношення суміжності як для вершин, так і для ребер є симетричним відношенням. Степенем вершини графа G називається число інцидентних їй ребер. Граф, який не має ребер називається пустим графом, нуль-графом. Вершина графа, яка не інцидентна до жодного ребра, називається ізольованою. Вершина графа, яка інцидентна тільки до одного ребра, називається звисаючою. Частина $G[V', E']$ графа $G[V, E]$ називається підграфом графа G , якщо $V' \subseteq V$ і E' складається з тих і тільки тих ребер $e = (v', v'')$, у яких обидві кінцеві вершини $v', v'' \in V'$. Частина $G[V', E']$

називається суграфом або остовим підграфом графа G , якщо виконано умови: $V' = V$, $E' \subseteq E$.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1. Розв'язати на графах наступні задачі:

1. Виконати наступні операції над графами:

1) знайти доповнення до першого графу,

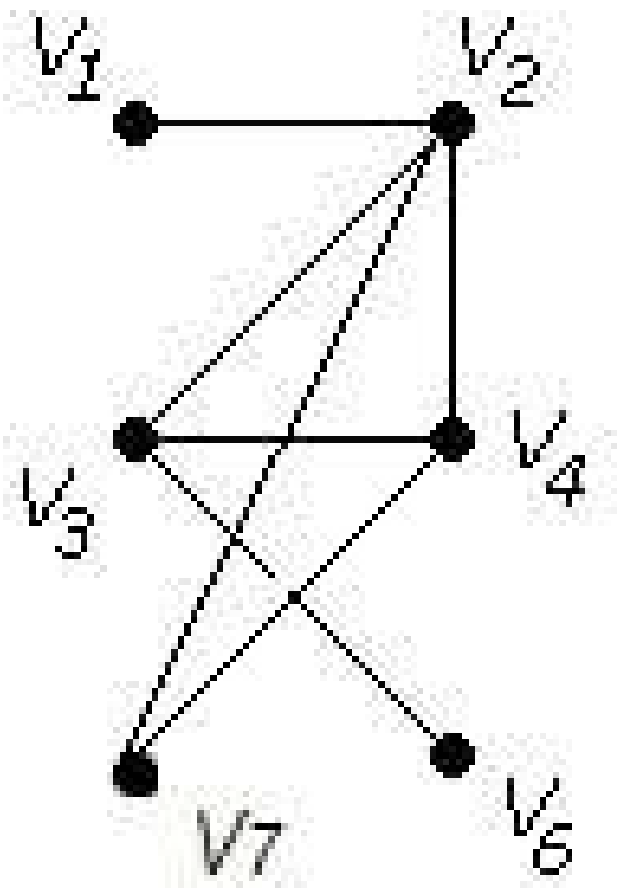
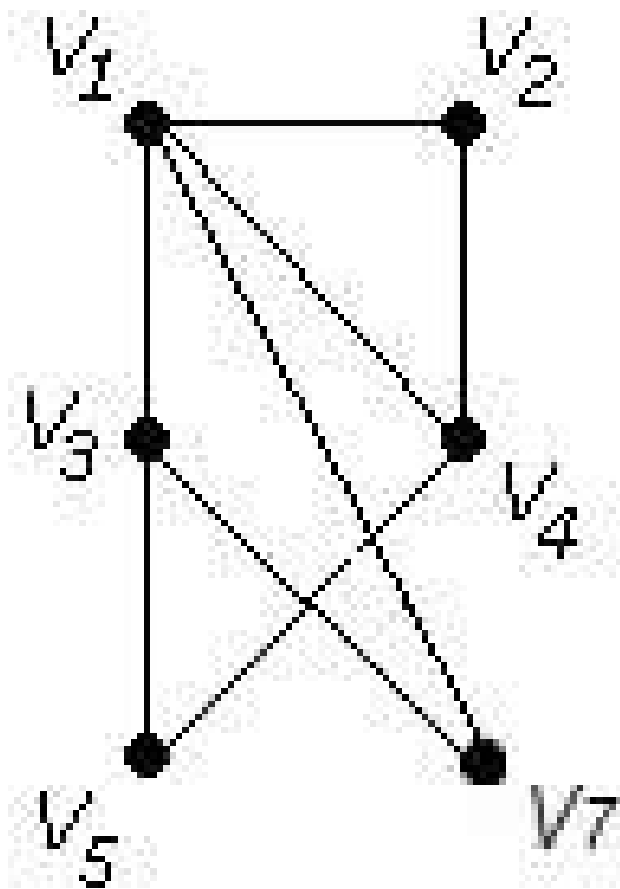
2) об'єднання графів,

3) кільцеву суму G_1 та G_2 ($G_1 + G_2$),

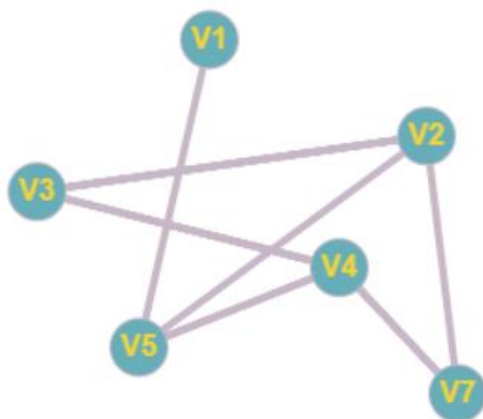
4) розщепити вершину у другому графі,

5) виділити підграф A , що складається з 3-х вершин в G_1 і знайти стягнення A в G_1 ($G_1 \setminus A$),

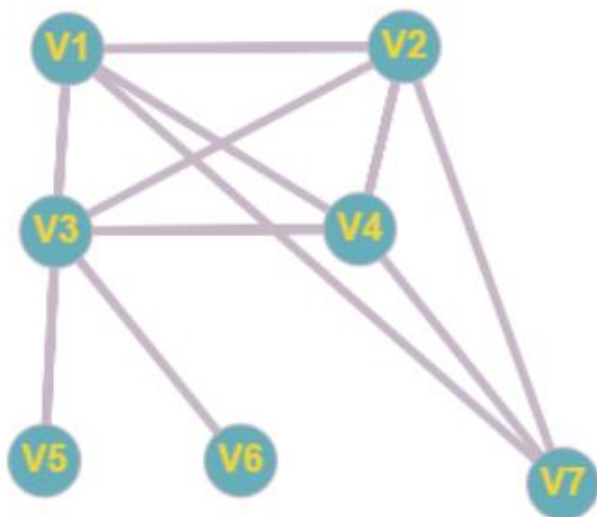
6) добуток графів.

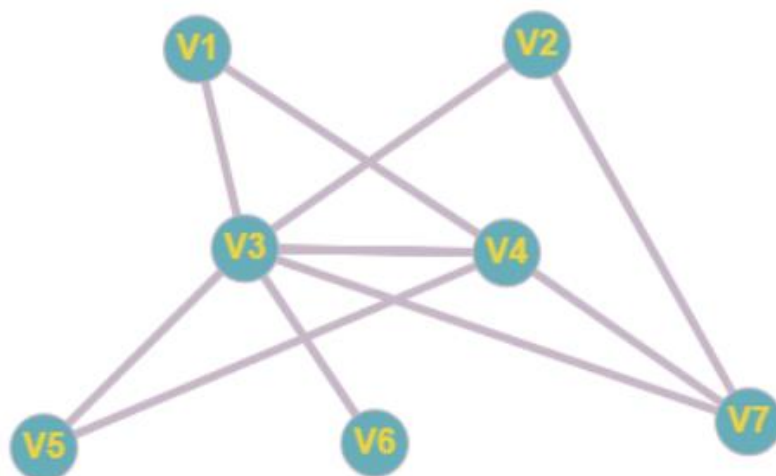
1) знайти доповнення до першого графу

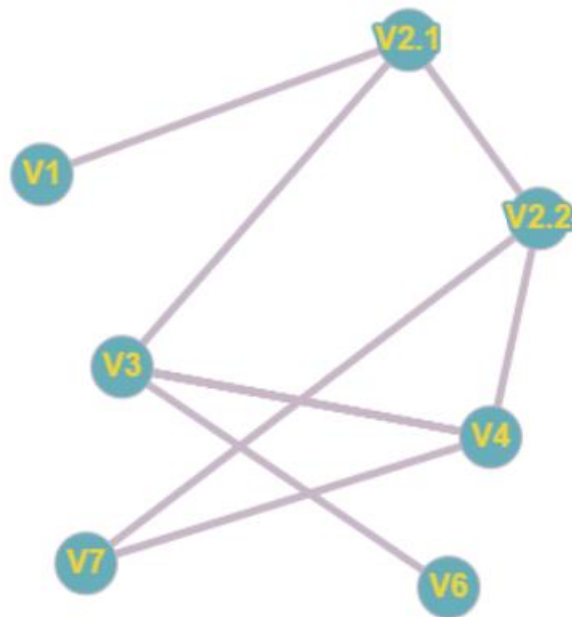
2) об'єднання графів

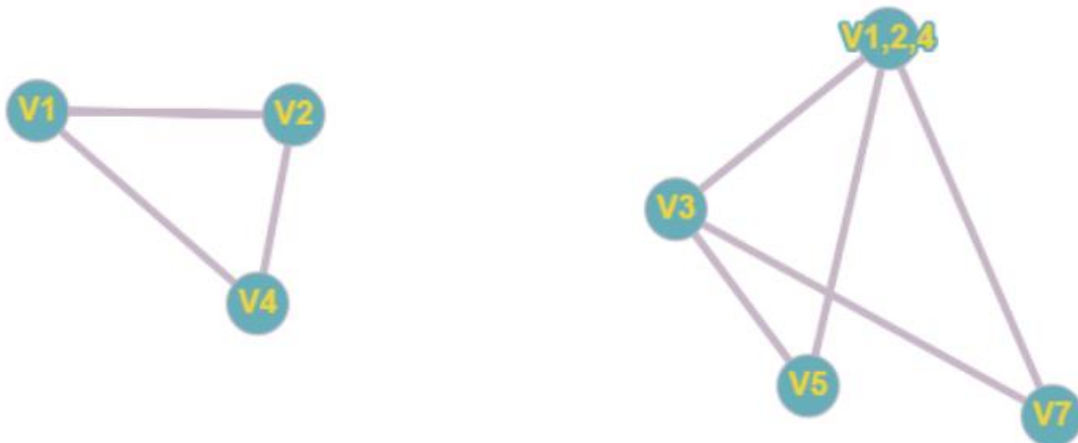
3) кільцеву суму $G1$ та $G2$ ($G1+G2$)

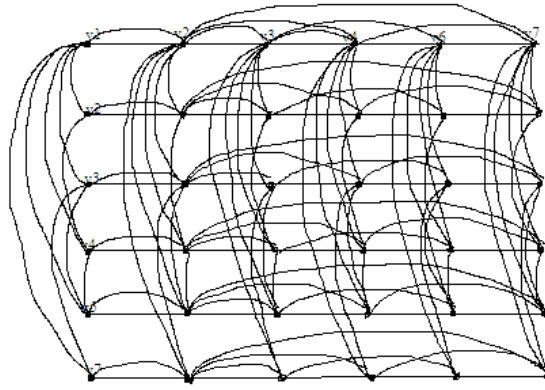
4) розщепити вершину у другому графі

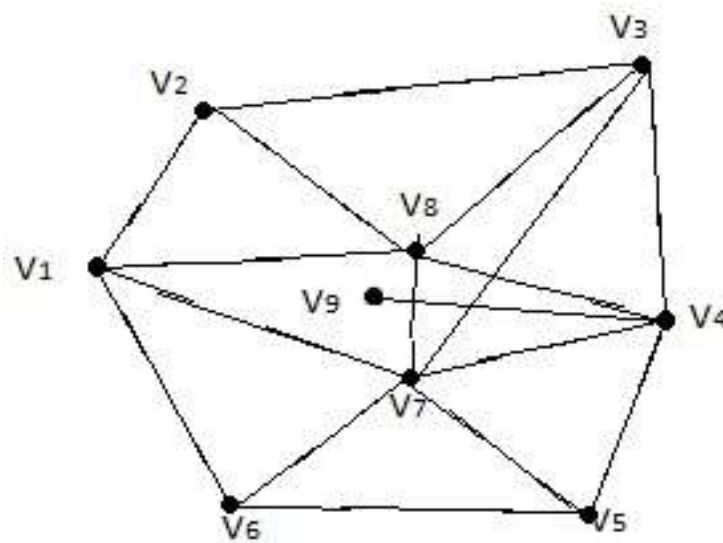
5) виділити підграф A, що складається з 3-х вершин в G1 і знайти стягнення A в G1 ($G1 \setminus A$)

6) добуток графів

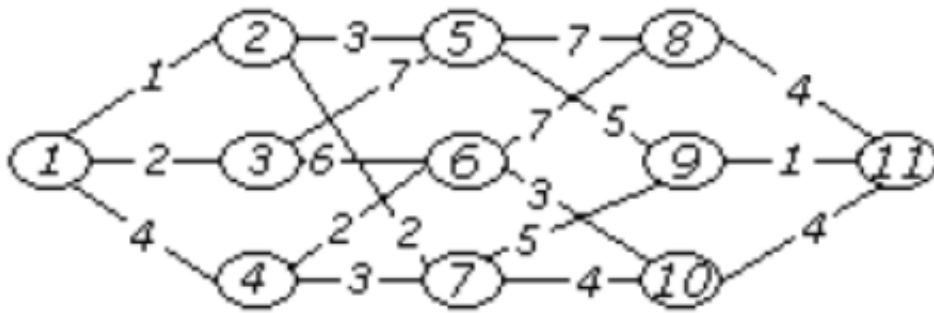
2. Знайти таблицю суміжності та діаметр графа.

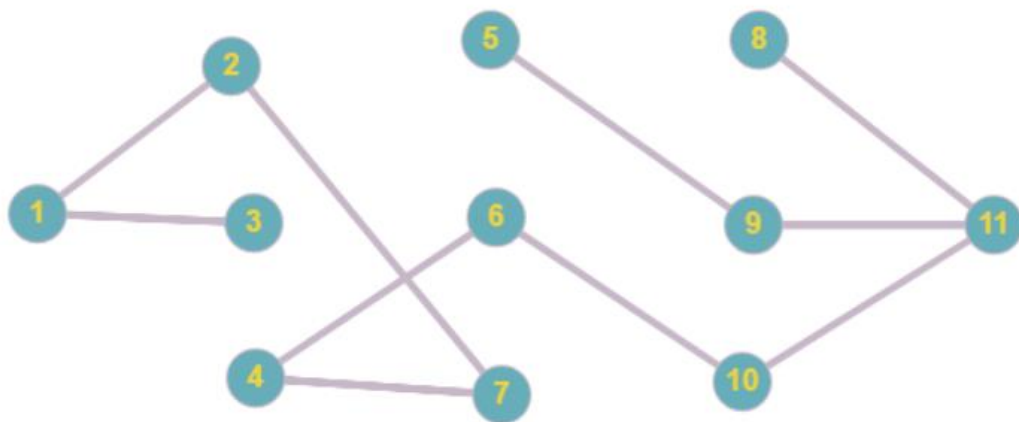
Діаметр = 3.

	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9
V1	0	1	0	0	0	1	1	1	0
V2	1	0	1	0	0	0	0	1	0
V3	0	1	0	1	0	0	1	1	0
V4	0	0	1	0	1	0	1	1	1
V5	0	0	0	1	0	1	1	0	0
V6	1	0	0	0	1	0	1	1	0
V7	1	0	1	1	1	1	0	1	0
V8	1	1	1	1	0	1	1	0	0
V9	0	0	0	1	0	0	0	0	0

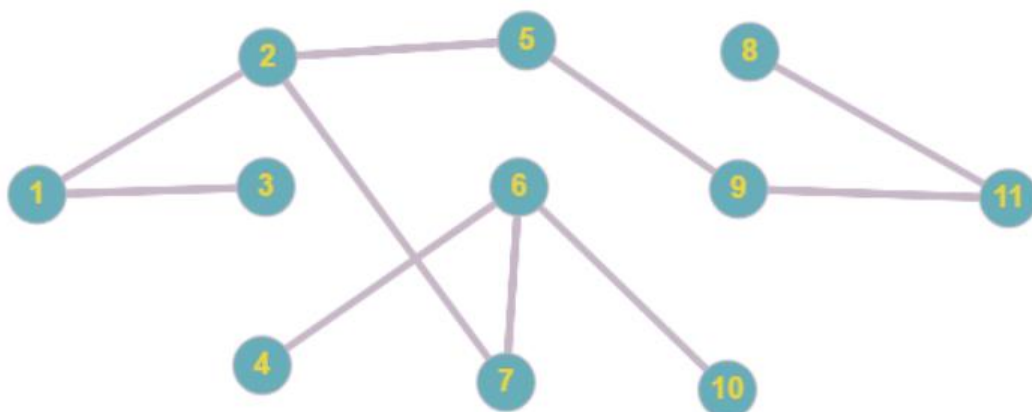
3. Знайти двома методами (Краскала і Прима) мінімальне остове дерево графа.

Метод Прима:

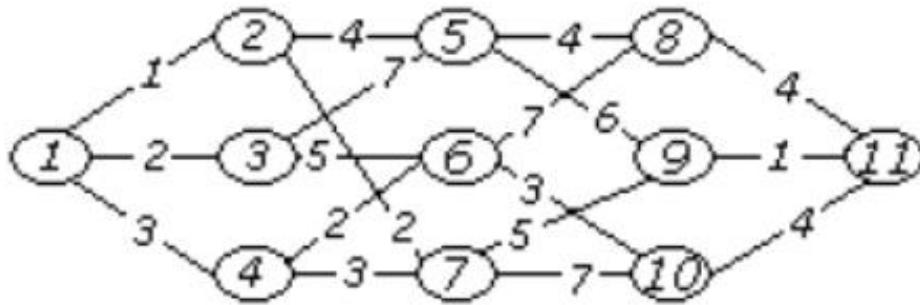

Метод Краскала:

Завдання №2. Написати програму, яка реалізує алгоритм знаходження остового дерева мінімальної ваги згідно свого варіанту.

За алгоритмом Краскала знайти мінімальне остове дерево графа.
 Етапи розв'язання задачі виводити на екран. Протестувати розроблену програму на наступному графі:

Код:

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int makeTrees(int n, int A[n][n]);
4 void removeRepeated(int n, int A[n][n]);
5 int areInDifferentTrees(int n, int A[n][n], int first, int second);
6 void addToTree(int n, int A[n][n], int first, int second);
7
8 int main()
9 {
10     // the adjacency matrix of our graph (with weight)
11     //      1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
12     int A[11][11] = {
13         /*1*/ { 0, 1, 2, 3, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0 },
14         /*2*/ { 1, 0, 0, 4, 0, 2, 0, 0, 0, 0, 0 },
15         /*3*/ { 2, 0, 0, 0, 7, 5, 0, 0, 0, 0, 0 },
16         /*4*/ { 3, 0, 0, 0, 0, 2, 3, 0, 0, 0, 0 },
17         /*5*/ { 0, 4, 7, 0, 0, 0, 0, 4, 6, 0, 0 },
18         /*6*/ { 0, 0, 5, 2, 0, 0, 0, 7, 0, 3, 0 },
19         /*7*/ { 0, 2, 0, 3, 0, 0, 0, 0, 5, 7, 0 },
20         /*8*/ { 0, 0, 0, 0, 4, 7, 0, 0, 0, 0, 4 },
21         /*9*/ { 0, 0, 0, 0, 6, 0, 5, 0, 0, 0, 1 },
22         /*10*/ { 0, 0, 0, 0, 0, 3, 7, 0, 0, 0, 4 },
23         /*11*/ { 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 4, 1, 4, 0 }
24     };
25
26     removeRepeated(11, A);
27
28     /* Prints vertices sorted by weight
29     */
30     printf("\nVertices sorted by weight:");
31
32     // weight, 7 is max weight
33     for (int i = 1; i <= 7; i++)
34     {
35         printf("\n%d: ", i);
36         // first edge
37         for (int j = 1; j <= 11; j++)
38         {
39             // second edge
40             for (int k = 1; k <= 11; k++)
41             {
42                 if (A[j - 1][k - 1] == i)
43                 {
44                     printf("%d-%d; ", j, k);
45                 }
46             }
47         }
48     }
49
50     /* Checks sorted vertices and adds one to our path only if two edges are in different trees
51     */
52
53     int B[11][11];
54     makeTrees(11, B);
55
56     printf("\n\nOur path: ");
57     // weight, 7 is max weight
58     for (int i = 1; i <= 7; i++)
59     {
60         // first edge
61         for (int j = 1; j <= 11; j++)
62         {
63             // second edge
64             for (int k = 1; k <= 11; k++)
65             {
66                 if (A[j - 1][k - 1] == i && areInDifferentTrees(11, B, j, k))
67                 {
68                     addToTree(11, B, j, k);
69                     printf("%d-%d; ", j, k);
70                 }
71             }
72         }
73     }
74     printf("\n\n");
75
76     return 0;
77 }
78
79 int makeTrees(int n, int A[n][n])
80 {
```



```

81     for (int i = 0; i < n; i++)
82     {
83         for (int j = 0; j < n; j++)
84         {
85             A[i][j] = 0;
86         }
87     }
88     for (int i = 0; i < n; i++)
89     {
90         A[i][i] = i + 1;
91     }
92
93     return A[n][n];
94 }
95
96 void removeRepeated(int n, int A[n][n])
97 {
98     for (int i = 0; i < n; i++)
99     {
100         for (int j = 0; j < n; j++)
101         {
102             if (j < i)
103             {
104                 A[i][j] = 0;
105             }
106         }
107     }
108 }
109
110 int areInDifferentTrees(int n, int A[n][n], int first, int second)
111 {
112     int temp1;
113     int temp2;
114
115     // line
116     for (int i = 0; i < n; i++)
117     {
118         temp1 = 0;
119         temp2 = 0;
120         // first element
121         for (int j = 0; j < n; j++)
122         {
123             if (A[i][j] == first)
124             {
125                 temp1 = 1;
126             }
127         }
128         // second element
129         for (int k = 0; k < n; k++)
130         {
131             if (A[i][k] == second)
132             {
133                 temp2 = 1;
134             }
135         }
136
137         if (temp1 && temp2)
138         {
139             return 0;
140         }
141     }
142
143     return 1;
144 }
145
146 void addToTree(int n, int A[n][n], int first, int second)
147 {
148     int scndLine;
149     for (int i = 0; i < n; i++)
150     {
151         for (int j = 0; j < n; j++)
152         {
153             if (A[i][j] == second)
154             {
155                 scndLine = i;
156             }
157         }
158     }
159
160     for (int i = 0; i < n; i++)
161     {
162         for (int j = 0; j < n; j++)
163         {
164             if (A[i][j] == first)
165             {
166                 for (int k = 0; k < n; k++)
167                 {
168                     if (A[scndLine][k])
169                     {
170                         A[i][k] = A[scndLine][k];
171                         A[scndLine][k] = 0;
172                     }
173                 }
174             }
175         }
176     }
177 }

```

Результат:

```
Vertices sorted by weight:  
1: 1-2; 9-11;  
2: 1-3; 2-6; 4-6;  
3: 1-4; 4-7; 6-10;  
4: 2-4; 5-8; 8-11; 10-11;  
5: 3-6; 7-9;  
6: 5-9;  
7: 3-5; 6-8; 7-10;  
  
Our path: 1-2; 9-11; 1-3; 2-6; 4-6; 4-7; 6-10; 5-8; 8-11; 10-11;
```

Висновок: я набув практичних вмінь та навичок з використання алгоритмів Пріма і Краскала.